

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:27, leidžiasi 6:19

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6109
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Balandžio-April 5 d., 1973 m.

Kaina 15c

81

LIETUVOJE VĖL NUTEISTI DEVYNI ŽMONĖS

BELAISVIS PUOLA "ASILĄ HAYDEN" UŽ NELAISVĖS SĄLYGŲ GARBINIMĄ

SAN CLEMENTE. — Pietų Vietnamo prezidentas Thieu, dvi dienas išbuvęs Vakarų Baltuosiuose Rūmuose ir penkias valandas praleidęs pasitarimuose su prezidentu Nixonu, aplankė San Diego karinę ligoninę, papietavo su Kalifornijos gubernatorium Reaganu ir išskrido į Washingtoną, kur jis bus viceprezidento Agnew svečias. Nacionaliniame Spaudos klube prezidentas Thieu turėjo pasakyti kalbą ir atsakinėti į klausimus. Paskelbtas komunikatas yra tyčiomis, kaip išsireiškė vienas valstybės departamento pareigūnas, labai miglotas. Jame Amerika pažada Pietų Vietnamui tęsti ekonominę paramą, tačiau niekur nežada karinės intervencijos, jei P. Vietnamas atsidurtų pavojuje.

Komunikate žadama skrupulingai laikytis Paryžiaus susitarimų ir siekti taikos visoje Indokinejoje. Ateičiai prezidentas Nixonas pažadėjo "siekti kongreso pritarimo ateinančių metų paramos lėšoms, kurios užtikrintų ekonominį P. Vietnamo pastovumą". Šių metų ekonominė parama Saigono valdžiai sieks 500 mil. dol.

Komunikatas pabrėžia susirūpinimą dėl S. Vietnamo ginklų įvežimo į P. Vietnamą. Sakoma, kad "veiksmai, kurie grąsintų Paryžiaus susitarimų pagrindams, išsiskaitų tinkama, energinga reakcija".

Hanojaus valdžia pasmerkė Thieu vizitą Amerikoje, kur esą daromi planai, kaip Amerika galėtų toliau kisti į Vietnamą vidaus reikalus. Paryžiaus Hanojaus delegacija įspėjo Ameriką, kad jei eina slidžiu keliu, kuris gali vėl nuvesti į naują karą, jei Amerika toliau duos Saigoniui karinę paramą. Thieu vizitas palyginamas su kito prezidento Dien vizitu prieš 18 metų.

Vienas iš Hanojaus sugrįžęs belaisvių — viršila Roy Ziegler — paskelbė atvirą laišką Tomui Haydenui, kuris kritikavo belaisvių, sakymas, kad jie meluoja, veidmainiauja. Hayden ir jo žmona Jane Fonda pasmerkė belaisvių už jų pasakojimus apie komunistų žiaurumą ir kankinimus. Jie abu lankėsi Hanojuje ir matė, kaip gražiai belaisviai laikomi.

Ziegler paskelbė laišką, kuriame vadina Haydeną S. Vietnamo komunistų tarnu. Haydenas esąs kvailys, asilas, juokingai neinformuotas. "Vyrai mirė kankinami, o tu turi drąsos sakyti, kad jie buvo geriausiai užlaikomi belaisviai karų istorijoje". "Aš, išbuvęs penkeris metus, nežinau, kas vyko belaisvių stovyklose, o tu, pabuvęs dvi savaites, kaip S. Vietnamo svečias, žinai, kas ten dėjosi", klausia su pykčiu Ziegleris, pridėdamas, kad jis tikisi, kad visų belaisvių žuvusių vėles vaidins Haydeni visą gyvenimą už tuos kvailius pareiškimus.

Senatorius Muskis kaltina Nixoną

WASHINGTONAS. — Atsakydamas demokratų vardu į prezidento Nixono kalbą per TV praėjusį ketvirtadienį, sen. Muskis pareiškė, jog kongresas kovos prieš prezidento pastangas padaryti vyriausybę "vieno žmogaus valdžia". Prezidentas piktinaudodas savo galią ir neleidžia valdymo procese dalyvauti piliečių atstovams — kongresui.

Sen. Muskis pabrėžė, kad prezidentas vienas nutarė, kada karas turi baigtis, vienas bando kovoti prieš infliaciją. Kongresas ir visi amerikiečiai su nepasit-

IS VISO PASAULO

PHNOM PENHAS. — Komunistai sustiprino Kambodijoje puolimus ir sostinė yra atkirsta. Laivai su maistu, amunicija ir skystu kuru nebeplaukia Mekong upe iš P. Vietnamo uostų. Kambodija paskelbė naują dekreto, kuriuo skiriamos griežtos bausmės dezertyrams iš kovos lauko.

PHOENIXVILLE. — Karo gydytojas majoras Floyd Kushner papasakojo sugrįžęs iš nelaisvės, kad 45% amerikiečių belaisvių mirė nuo blogo maisto ir medicinos priežiūros stokos. Jis pats numarė 10 draugų. Majoras pasakojo apie kankinimus, kurių ir jam teko. Dėl tų kankinimų jis padarė kelis pareiškimus prieš Vietnamo karą. Liberalai bandė Kushnerio pareiškimus išnaudoti Amerikoje. Jo žmona Valerie dalyvavo judėjime prieš karą ir pasakė demokratų partijos konvencijoje kalbą, nominuojančio sen. George McGovern'į kandidatui siekti prezidento vietos. Dabar Kushneris pareiškė, kad jis be galo myli Ameriką ir jos kariuomenę, o jo pareiškimai Hanojuje buvo kankinimų išsiskaitai.

PARYŽIUS. — Prancūzijos Renault fabriko streiką sukėlė užsieniečiai darbininkai, iš viso 400 ne kvalifikuotų darbininkų, dėl kurių streiko reikėjo atleisti dar 7,000. Prancūzijoje dirba 3,4 milijonai užsieniečių: italų, ispanų, alžiriečių ir portugalų. Streikui nepritarė darbo unijos, net ir komunistai pavėlavo įsikišti į šį streiką.

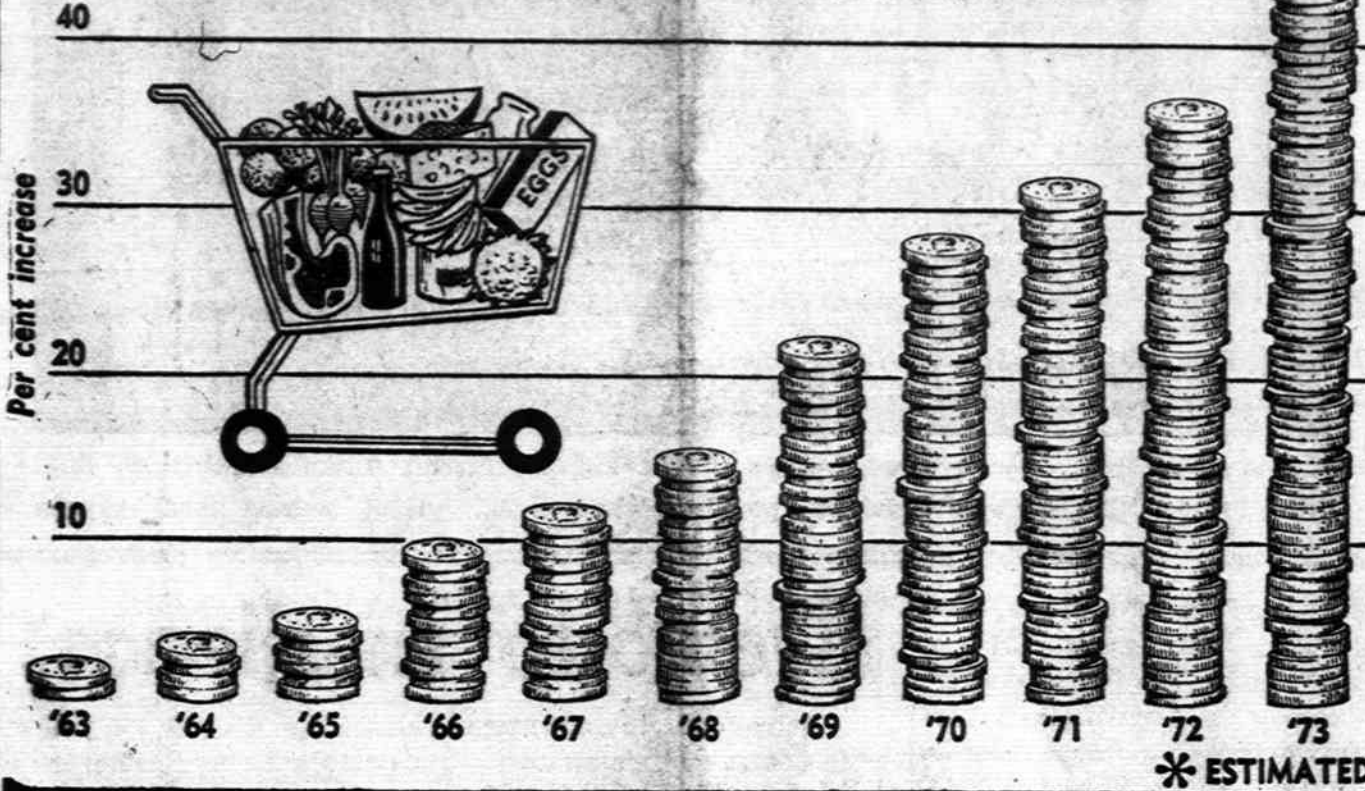
Islandija vaiko britų laivus

REYKJAVIKAS. — Žvejų karas prie Islandijos krantų tarp britų ir islandiečių tebevyksta. Islandijos karinis laivas antradienį nukirpo abu tinklų lynus, kuriais britų žvejų laivas "St. Leger" vilko tinklus. Taip pasielgta po to, kai britų žvejų laivas atsisakė klausyti įsakymo ir pasitraukti iš Islandijos teritorinių vandenų.

Šis incidentas, kuriame britų laivas bandė kirsti į šoną Islandijos kario laivui, įvyko netoli Heimaey salos, kurioje veikia daug žalos pridavęs ugniakalnis. Pirmadienio naktį Islandijos karinis greitlaivis paleido šūvį į britų karo laivą "Englishman", kuris atsistatęs saugoti žvejų laivus. Britanija nepripažįsta Islandijos paskelbtos 50 mylių teritorinės ribos.

kėjimu žiūri į tokį prezidentą, kuris galvoja, kad tik jis žino, kas Amerikai geriausia, pasakė sen. Muskis.

FOOD PRICE INCREASE

Vidutinės šeimos išlaidos maistui nuo 1962 metų pakilo 37%. Kasmet maistas vis brangsta, kas sudaro daug sunkumų pastovias algas ar pensijas gaunantiems žmonėms.

MASKVA TVARKO ŽEMĖS ŪKIO MAŠINŲ REMONTO ĮSTAIGOS NEGALAVIMUS

MASKVA. — Po labai blogo pernykusių metų derliaus sovietų pareigūnai kaltino klimatinės sąlygos, blogą orą. Tik pašalinus žemės ūkio ministerį Mackievit ir į jo vietą paskyrus įtakingą politbiuro narį Dimitri Polijanskį, pradėjo aiškėti, kad ne vien oras buvo kaltas dėl katastrofiškos žemės ūkio padėties, bet prisidėjo blogi valdininkai ir netvarka visoje ūkio sistemoje. Sausio mėn. Pravda paskelbė, kad Rusijos respublikos remontų įstaigos direktorius Sergejus Ševčenko atleistas iš pareigų už "valstybės discipliną laužymą". Jo laukia teismas, kuriame bus baudžiami ir kiti žemės ūkio mašinų remonto įstaigos pareigūnai.

Antradienį žemės ūkio dienraštis Selskaja Žizn kritikavo remontų organizaciją, trumpai vadinamą "Selkhoztehnika". Iš įvairių Sovietų Sąjungos vietovių atėję laiškuose straipsnyje rodo, kad apsilėdimas ir įvairių dalių trūkumas labai kenkia žemės ūkio darbui. Draugystės kolchozo iš Kirovgrado inžinieriaus rašo, kad jo ūkio traktoriaus sugedo spalio 18 d. Jis kreipėsi į remonto įstaigą ir į Charkovo traktorių fabriką, tačiau traktoriaus iki šiol tebestovi, nors jam trūksta tik vėsinimo sparno ir karburatoriaus dėžės.

Kitas valstybinio viščiukų ūkio valdininkas rašo iš Krymo. Jis prieš 6 mėn. nusiuntęs traktorių pataisymui ir gavęs jį atgal su dar didesniais pagidimais. Kitas jo ūkio traktoriaus taisomas jau penki mėn. ir niekas nežino, kada ūkis jį gaus atgal.

Selskaja Žizn atsargiai pridėda, kad aprašomos problemos jau buvo, kai dar ministru nebuvo Polijanskis. Vieno valstybinio ūkio vadovo rašo, kad ilgai uždelsimai su mašinų remontu labai reikšmingai paveikia ūkio darbus ir atsiliepią į derlių. Užsienio stebėtojai Maskvoje seniai pastebėjo didesnę valdžios pastangas žemės ūkyje. Spaudoje kasdien dedami straipsniai apie ūkio darbus ir pabrėžiama, kad šie metai būsią "lemtingi metai".

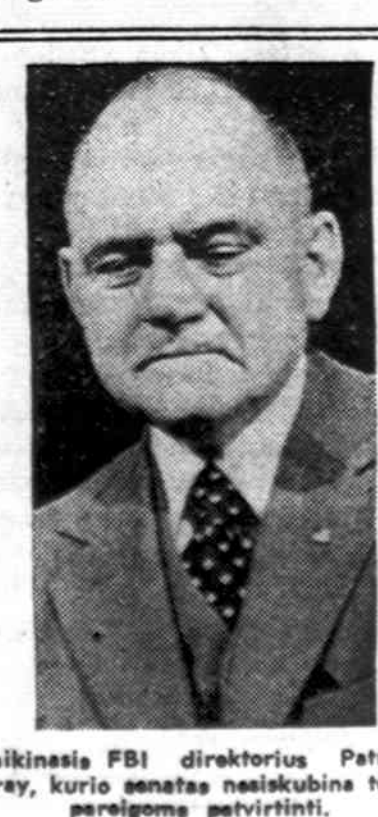
Tarp kitų pakeitimų žemės ūkio sektoriuje, antradienio Pravda paskelbė, kad Valstybės supirkimų ministeris Ziva Nurijev paskirtas vicepremiere. Stebėtojai vadina Polijanskį, naują žemės ūkio ministerį, "trouble — shooteriu", kuriam pavesta pastatyti ant kojų žemės ūkį. Jis turės didesnę galią už kitus ministrus.

Sovietų erdvės stoties bandymai

MASKVA. — Sovietų Sąjunga išskėlė į žemės orbitą erdvės stotį Saliut ir šiomis dienomis galima laukti ir tą stotį atskrendant kosmonautų. Skridimus su įgulomis sovietai nutraukė 1971 m. birželio mėn., kada žuvo trys kosmonautai, grįždami iš ilgo skriejimo Saliut stotyje.

Sovietų trumpame pranešime nieko nesakoma apie šių bandymų tikslą ir apimtį. Sovietų Saliut yra panašios konstrukcijos kaip Amerikos Skylab, kuris ruošiamas skridimui į erdvę ateinančių mėnesių. Saliut buvo pakeltas į erdvę iš Kazachstane esančio Baikonuro erdvės centro. Pirmą erdvės stotį sovietai išskėlė į erdvę 1971 m. balandžio 19 d. Po trijų dienų pakilo ir trys kosmonautai, tačiau jie dėl nepaskelbtų priežasčių su stotimi susijungė, bet jį neperžengė. Birželio 6 kiti kosmonautai pakilo ir perėjo į stotį, kurioje išskraidė 23 dienas. Jie tačiau žuvo grįždami iš stoties namo. Nuo to laiko sovietų inžinieriai daug dirbo keisdami stoties ir Sojų erdvėlaivio įrengimus. Matyt, dabar tie pakitimai bus išbandyti.

Senatas priėmė labai griežtas bausmes už narkotikų pardavinėjimą. Mažiausia bausmė siūloma nuo 10 iki 30 metų. Antą kartą nusikaltus, automatiškai bausmė — kalėjimas iki gyvos galvos.

Laikinasis FBI direktorius Patrick Gray, kurio senatas nesiekė bausmės pareigoms patvirtinti.

KALVINAMIEJI STEIGĖ SLAPTAS GRUPES, SPAUSDINO LITERATŪRĄ

MASKVA. — Vakar Washingtono spauda pakartojo trumpą žinią iš Maskvos, kad Lietuvoje devyni asmenys buvo nuteisti už pagrindinę veiklą. Maskvos žinioje sakoma, kad keturi Jehovos liudininkai nubausti po 5 metų darbo stovyklos ir kiti penki nubausti mažesniais bausmėmis. Žinioje pridėdama, kad nubaustieji prokuroro buvo kaltinami pagrindinės organizacijos įsteigimu, spausdinimu ir platinimu antisovietinės literatūros. Kalvinamieji kurstę žmones neklausyti, nepildyti sovietinių įstatymų.

Mėsos boikotas

WASHINGTONAS. — Mėsos boikotas visoje Amerikoje sumažino iki 50% mėsos pardavimą maisto parduotuvėse. Nors boikotas, kurį organizavo moterų grupė, liečia jautieną, kiaulieną ir aviėną, New Yorko mėsininkai praneša, kad sumažėjo ir viščių pardavimas. Daug mėsininkų užsidarė. Urmininkai parduoda mėsą restoranams, bet jį parduotuvės mėsos pristatymas labai sumažėjo.

Atstovų Rūmų bankų komitetas nubalsavo ne tik užšaldyti kainas, kokios buvo kovo 16, bet nutarė reikalauti sumažinti maisto produktų kainas iki 1972 m. gegužės 1 d. lygio. Pasiūlymą davė Illinois atstovas Frank Annuzio.

Žuvų parduotuvės daro gerą biznį ir kai kur žuvies kaina nukrito. New York'e esanti delikatesų krautuvių "Gourmet Meats" daugiau parduoda įvairių žvėrių mėsos. Svaras hipopotamo — 3,75 dol., lamos — 3,50 dol., bufalo — iki 4 dol. sv. Čia galima pirkti banginių mėsos, stirmienos ir kt. Gerai perkamos įvairios rūkytos žuvys ir net Irano kaviaras nukrito nuo 100 dol. svarui iki 90 dol.

Darbininkų riaušės prie Barcelonos

MADRIDAS. — Ispanijoje policija nušovė statybos darbininką, kuris kartu su kitais demonstravo netoli Barcelonos. Susikirtime su darbininkais policininkai turėjo 10 sužeistų. Pusanatro tūkstančio statybos darbininkų, statančių branduolinių elektros jėgainę, reikalauja atlyginimo pakėlimo, 40 darbo valandų savaitės ir sveikatos draudimo.

Valdžiai atmetus darbininkų reikalavimus ir pašalinus iš darbo streikuojančius, įvyko riaušės, kuriose darbininkai akmenimis apmetė du pravažiuojančius traukinius ir susimusė su policija.

Bukovskį perkelia į darbo stovyklą

MASKVA. — Korespondentai patyrė iš patikimų šaltinių, kad Vladimiras Bukovskis, 30 metų biologas, kuris 1972 m. sausio mėn. buvo Maskvoje nuteistas už "veiksnius, silpninančius sovietų valstybę", buvo perkeltas iš Vladimirio kalėjimo prie Maskvos į pereinamąją stovyklą, iš kur jis bus siunčiamas į Uralo kalnuose esančią koncentracijos stovyklą.

Bukovskis gavo dvejis metus kalėjimo ir penkeris — stovyklos. Po to jis bus dar 5 metams ištremtas. Nieko nežinoma, kodėl Bukovskis neįsibuvo kalėjime pilnų dvejų metų.

Sovietų režimas bijo pasakyti tiesą, kad Lietuvoje yra gyvas žmonių laisvės troškimas ir gyvas nusistatytas prieš rusų kolonializmą. Todėl įvairiems nusikaltimams prieš sovietinį režimą pridengti sugalvojami ne būti "nusikaltimai", kurie nerodytų priešsovietinio nusiteikimo okupuotoje Lietuvoje. Jau nuolai, kurie gatvėje šaukė "Laisvės Lietuvai" buvo nubausti "už chuliganizmą". Dabar devyni lietuviai nubausti už "Jehovos liudininkų" religinę veiklą.

Senatas paliko prezidento veto

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas laimėjo svarbią kovą senate, kur demokratai bandė panaikinti jo veto dėl lėšų paskyrimo luosiems, negalintiems dirbti amerikiečiams. Prezidentas įstatymą vetavo, nors tas įstatymas buvo senato priimtas 89-2 balsais, o Atstovų Rūmuose priimtas 318-57 balsais. Paramą finiziams ar proliniams invalidams siekė 2,5 bil. dol per dvejis metus. Prezidentas tą programą vetavo, pakėsdamas ją panašia, daug pigesne savo programa.

Senatas, norėdamas panaikinti prezidento veto, turėjo gauti du trečdalius visų senato balsų, tačiau demokratams pritrūko 4 balsų. Penki pietinių valstijų demokratų balsavo kartu su 31 respublikonu prieš veto panaikinimą.

Prezidentas, kovodamas prieš kongreso išlaidumą, žada vetuoti dar 14 įstatymų. Jo laimėjimas pirmame balsavime numušė demokratų nuotaiką ir parodė, kad prezidentas turi kongrese nemažą įtaką.

Gresia potvyniai

MONTZ, La. — Šis Louisianos miestelis dėl Mississippi upės pakilimo visai iškraustytas. Pastatai bus nugriauti ir už jų, naujoje vietoje bus statomas naujas upės pylimas. Gyventojai, kurių yra 44 šeimos, turėjo išsikelti iki šiandien, valdžia jiems užmoka už buvusias nuosavybes, kurių vertė tarp 5,000 dol. ir 35,000 dol. Vyriausybė teko išskirti vieną krautuvių, vieną gazolino stotį ir ugniagesių stotį.

Nauji lietūs pakėlė Mississippi upės vandenį prie St. Louis iki 39,3 pėdų, kas yra 9,3 pėdos virš potvynio lygio. Penktadienį ar šeštadienį laukiama dar didesnio pakilimo. Rekordas yra 41,39 pėdos, buvęs 1844 metų potvyniuose.

West Alton, Mo., kur Missouri įteka į Mississippi, penki šimtai žmonių paliko namus ir santakosje atsirado kelių mylių didulios ežeros. Visur paupio miestuose mokiniai, kareiviai, kaliniai ir savanoriai stato smelio maišų pylimus.

LENKAMS "VARSNAS" UŽSMAUGUS

Komunistinė Lenkija uždare vienintelį lietuvių leidinį

Kiek sykių lietuviai bandė draugiškai sugyventi su lenkais, Lenkija? Ir kiek sykių pa-

is ir vis apsvylus teisinga- ma, są buvęs toks ar kitoks blo- gas lenkas, buvusi anokia poli- tika daryta neleistinai. Ir tai buvo kapitalistų ar diktatorių laimėjimas.

Legia šimtmečiai. Lenkai iš Vilniaus buvo išvaryti. Šimtai tūkstančių lietuvių ar apenkin- ti, lietuvių išsikėlė į komunisti- ną Lenkiją, nes po II pasaulinio karo tenai yra nepalyginamai laisviau, nei rusų-komunistų spaudžiamame okupu. Lietuvoje.

Ar pasikeitė lenkų, Lenkijos politika lietuvių, Lietuvos at- žviliui?

Štai, pavyzdžiui: lenkai turi daugybę mokyklų ok. Lietuvo- je, daug skaityklų, meninių vie- netai ir kt. Juo labiau keista, kad iš okupu. Lietuvos yra išvy- kę visi norėjusieji emigruoti lenkai ar link tokių link. Taigi, faktiškai lenkų klausimo okupu. Lietuvoje iš viso negalėtų būti, kaip ir jokių lenkiškų mokyk- lų, skaityklų.

O kaip yra dabartinėje Lenki- joje? Kiek tenai leidžia veikti lietuviams?

Bent kiek susiorganizavusius lietuvių lenkai persekioja. Vos besilaikančios mokyklos tėra Seinu, Punsko apylinkėse. Dau- gybės lietuvių emigrantų turin- tieji miestai, kaip Varšuva, Lo- dzė, Vroclavas, ir kt. lietuviškų mokyklų neturi, bet kurios rū- šies lietuviškas veikimas perse- kiojamas, žudomas, užgnaužia- mas bocianskinėmis priemonė- mis.

Zinomų lietuvių veikėjų ko- respondencija stropiausiai tik- rinama, cenzūruojama. Ir jie pa- tys įvairiai terorizuojami, spau- džiami.

Didelėmis Lenkijos lietuvių pastangomis gautas leidimas leisti mėnesinį leidinį "Varsnos". Bent truputėlį lietuviškos svie- sos Lenkijos lietuviams. Dau- giausiai buvo prirašomas Len- kijos lietuvių. Aišku, jų redaguo- jamas.

Bet ir to buvo per daug Len- kijai! Net mažutėlis lietuvių kalba leidinys įsakytas užda- ryti, užsmaugti. Nors jam te- buvo leidžiama pasirodyti ne ka- meniu, kaip lenkai buvo paža- dėję, bet vos kas du mėnesiai, ar dar rečiau.

Pirmą "Varnų" numerį iš Varšuvos oro paštu gavau 1971

Pavergtoje Lietuvoje

FOTO REPORTAŽAS

Kauno senamiestis, nuo buvusios Rotušės alkštes kampo, žiūrint Vytauto bažnyčios link. Nors fotografija imta apie 4 valandą po piet, šokių dieną, gatvė eismas labai silpnas.

gruodžio 21 d. Buvo 16 psl., ilius- truotas. Išleistas kaip 1971 m. XI-XII mėn., nr. 1-2. Paskutinis "Varsnų" nr., oro paštu iš Var- šuvos išsiųstas, mane pasiekė 1973 sausio 9 d. Turėjo 1972 IX-XII mėn. data, nr. 11-12, irgi 16 psl. Iš viso to žurnaliuko iš- leista vos septyni numeriai, vi- si dvigubi, visi ploni, bet šir- dingai, jautriai, lietuviškai pri- rašyti, sumaniai redaguoti. Vyr. red. Bronisław Mickiewicz. Jis yra lietuvis.

Labai skaudu ir gaila, kad lenkai, Lenkija uždare vienin- telį Lenkijoje pačių jos gyven- tojų ir piliečių leista lietuvių kal- ba žurnaliuką. Ką žin kodėl vis ir vis negalima pataikyti suras- ti lietuviams draugiškų žmonių Lenkijos vyriausybėje.

Kaip reikėtų reaguoti?

Lenkijai uždarius vienintelį lietuvių leidinį, lietuvių turėtų reaguoti priderant. Deja, da- bar Lietuva yra okupuota, tai kažin ar rusai leis tvarkytis, kaip teisė, teisingumas ir Dievo įstatymai reikalauja.

Lietuvoje turėtų būti užda- ryti ne tik visi lenkų kalba lei- diniai, bet uždarytos visos len- kų kalba mokyklos, mokslo įs- taigos, skaityklos, įvairios or- ganizuotos grupės, vienetai. Tu- rėtų būti aklinai uždrausta ir Lietuvą atvykti bet kokiems lenkų agitatoriams, prisidengu- siems šokių ir teatrų vardu, kny- gų parodomis ir kt. Lietuviai tu- rėtų pasaulio sąžinės šauktis.

Manau, tuo reikalu galėtų su- bruzdėti emigracijoje esanti Vil- niečių Sąjunga, Vlikas, mūsų spauda, jaunimas. Neleiskime lengvai "draugiškiems" kaimy- nams naikinti lietuviško spaus- dinto žodžio. Griežtai turėtų pa- sisakyti patys lenkai savo emi- gracinėje spaudoje ir kt., smerk- dami Lenkijos brutalią politiką lietuvių atžvilgiu.

Didysis Vilniaus Seimas gi- mē 1905 metų revoliucijos metu. Ta aplinkybė suteikė jam ga- limybės laisvai susirinkti ir lai- vai kalbėti iš širdies, neslepian- savo tikrą nusistatymą ir sie- kimų. Tuo metu jaustasi lyg ne- priklausomos Lietuvos sostinė, nors už langų vaikščiojo caro po- lietija ir maskoliškais batais tran- kė Vilniaus gatvės grindinį jo kariuomenė. Žmonės ir grupės nesimaskavo. Jie nešė viešumon, kas jų buvo protuose ir širdy- se susiklostę ar tai programų ar reikalavimų formoje. D. Vilniaus Seimas buvo gal pirmas lietuvių partijų demonstravimas ir, vie- noj pastogėj susirinkus, jėgų iš- mėginimas.

M. Krupavičius
(iš Tėvynės Sargas)

Lietuviai mokslo pasaulyje

J. P. Remeika iš Bell Tele- phone Laboratories, Murray Hill, N. J., yra bendraautorius straip- snio apie metalo ir insulatoriaus perėjimus gryname ir apipurkš- tame vanadijaus okside V2O3, kuris yra išspausdintas leidinyje "Physical Review B, tomas 7, nr. 5 1973 m. kovo mėn. 1 d.

E. E. Užgiris iš General Elec- tric Research and Development Center, Schenectady, New York, yra bendraautorius straipsnio apie išstus laser filamentu ta- kus stikluose ir polimeruose, ku- ris yra išspausdintas Physical Re- view A, tomas 7, nr. 2 1973 m. vasario mėnesį.

F. J. Bartis iš Dept. of Phys- ics, Indiana University, Bloom- ington, Indiana parašė straipsnį apie kritinį nepermatomumą amonijaus chloride, kuris yra atspausdintas leidinyje Physics Letters A, tomas 43, nr. 1 1973 m. vasario mėn. 12 d.

J. J. Marchalonis iš Laborato- ry of Molecular Immunology, Walter and Eliza Hall Institute of Medical Research, Parkville,

Victoria, Australia, yra bendra- autorius straipsnio apie theta antigeno izoliavimą iš limfocitų, kuris yra atspausdintas lei- dinyje Nature — New Biolo- gy, tomas 241, nr. 122 1973 m. vasario mėn. 21 d.

Saulius Šimoliūnas

JORŲ VANDUO

3,500 pėdų jūros gilumoje vanduo ramus, net didžiausioje audroje vandens paviršiuje.

Vienos angliškos mylios gilu- moje vandens spaudimas vienam kvadratiniam colyje yra lygus vienai tonai.

Jeigu pripilsime indą jūros vandeniu ir leisime jam išgaruo- ti, indo dugne atsiras dviejų colių storumo nusisunkusios drus- kos.

Jūros gilumoje vanduo yra šaltesnis negu paviršiuje. Nor- vegijos pakraščiuose vanduo vi- sada pradeda užšalti iš apačios.

KAIP TOLI GIRDISI BALSAS?

Žmogaus balsas girdisi 150 jar- dų tolumoje; kariškas orkestras — 2,500 jardų; šūvis iš karabi- no — 5,300 jardų; šūvis iš ka- nuolės — 35,000 jardų tolumoje.

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOŽAI

VIA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dedę Serną as- meniskai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dedės Serno gyvenimą. Jis bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražius istorijus. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nu- purkti Antano Rūkos parašytą **Vieniso Žmogaus Gyvenimą** - Dedės Serno gyvenimo bruožus. Jie pradijusius kiekvieną, kas į atsimeina ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūkos lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių sviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Juozo Ado- maitis Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori- jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Pay- checks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vaca- tion or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg build- ing up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're sav- ing money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Staigus posūkis į realizmą

Iš Chicago ir apylinkių dailės parodos

Praeitą penktadienį Chicago Meno institute, Gunsaulus salėje buvo atidaryta Chicago ir apylinkių dailės paroda, kurioje išstatyta iš prisiųstų 1,400 darbų, 137 darbai atrinkti juri komisijos. Iš tokio skaičiaus aspirantų, daug kam buvo mažai viltingas ten patekti. Premijomis išdalinta \$15,900.

Šiometinė bienalinė dailės paroda atskleidė naują lapą, staiga pasukant į realizmą ir taikomojo meno sritį. Toks netikėtas posūkis būtų lyg protesto ženklas prieš anksčiau buvusias tose pačiose muziejaus patalpose abstrakcinio meno parodas. Charakteringa, kad dauguma eksponatų pasižymi spalvinga dekoratyvine tapyba, taikoma interjerui — namų apyvokai; tik keletas eksterjero — architektūros eksponatų šioj parodoj, įskaitant ir Kazimiero Varnelio kūrinį. Tik pora grynų abstrakto ir keletas surrealistinių darbų, kurie taip pat išradingi, kaip ir spalvingoje tapyboje nemaža madingų darbų. Yra ir realistinio kolažo.

DAGYS GAL BŪT... (Medis)

DAGYS SKAUDA MAN ŠIRDĮ (Medis)

duoti kreditą. Jury komisijoj buvo: Phillip Pearlstein, New Yorko tapytojas, Athena T. Spear, Oberlin, Ohio muziejaus kuratorė, James N. Wood, iš Al-

bright-Knox Gallery, Buffalo, ir A. James Spyer, instituto moderniojo meno kuratorius. Paroda tęsis iki geg. 6 d.

M. Š.

Dagio paroda balandžio 6 d.

Toronto gyvenančio skulptoriaus Dagio apžvalginė skulptūros darbų paroda Čiurlionio Galerijoje atidaryta šį penktadienį, balandžio 6 d. 8 val. vakaro. Atidarymo proga pats autorius skaidrėmis parodys skulptūros fragmentų, vaizdėlių ir kitų dalykų.

Skulptorius Dagys mūsų visuomenei gerai pažįstamas, kaip lietuviškos liaudies estetikos atstovas, tęsiantis dievidirbių tradicijas skulptūros žanro srityje.

Dagys nesibazuoja skystomis einamojo laiko technikomis. Jo tiesiogis tikslas žmogaus išraiška, kuris gyvena, kencia, rūpinasi, liūdi ir retai būna linksmas. Šitie jo kūryboje bendri motyvai sudaro ištisinę žmogaus gyvenimo filosofiją ir tikėjimą, kad menas yra gyvenimo sintezė.

Dagys nebando sekti naujovių, kaip nuosirdus kūrėjas, ištikimas savo pašaukimui. Kaip Dagys skulptūroje yra išimtis, taip Ignas tapyboje bei grafikoje, abu stiprūs menininkai. Ir vienas ir antras savo originalumu išsiskiria iš kitų kolegų. Dagys yra vyresniosios kartos, o Ignas jaunosios, Freiburgo mokyklos auklėtinis. Dagys studi-

javo Kauno Meno mokykloje skulptoriaus Zikaro klasėje ir tobulinosi Vakarų pasaulyje.

Po karo įsikūrė Toronte ir nuo to laiko plačiai dalyvauja parodose. Kanados spauda apie Dagio kūrybą palankiai atsiliepė.

Dagio paroda tęsis iki balandžio 15 d.

M. Š.

Trečdalis milijono aplankė Renoir'ą

Praėjusį sekmadienį, bal. 1 d. Chicago Meno institutą užplūdo tūkstantinės minios pamatyti paskutinį kartą Renoir'o parodą, kuri prasidėjo vasario 3 d. ir pasibaigė bal. 1 d.

Tuo po 12-tos valandos prie muziejaus durų ir ant laiptų stovėjo minios ir laukė. Bematant suplaukė tiek žmonių, kad paskutinė eilė siekė jau Monroe ir Michigan gatves be stovinčių lietuvių. Kurie jau buvo viduje, taip pat stovėjo zigzagais išvedžiotomis eilėmis, nukreiptomis į Morton sparną, kur buvo prancūzų impresionisto Auguste Renoir'o paroda. Garsiaakalbiais darė tvarką, užrištos virvės laikė publiką, kad laikytusi eilėse. Blogiausia buvo tiems, kurie atėjo su vaikais ir dar mažais kūdikiais. Tokioje spūstyje negalėjo gerai jaustis motinos rankose laikydamos kūdikius.

Aš taip pat pusvalandį stovėjau spūstyje, bet vėliau susigriebiau, kad čia kas nors negerai. Juk užvakar buvo atidaryta Chicago ir apylinkių dailės paroda Gunsaulus galerijoje. Kodėl ten neleidžia? Gal nėra praejimo per minių sieną? Taip, bet aš perlinde per virvę, nuėjau tiesiai į Gunsaulus salę. Ten buvo mažai žmonių ir galėjau labai gerai apžiūrėti parodą.

Vakare televizijoj parodė, kas tą sekmadienį darėsi Meno Institute. Paskelbė, kad dar nėra buvę tokios parodos, kurią aplankytų trečdalis milijono žmonių, kaip Renoir'o.

ALDS-gos susirinkimas

Kovo 29 d. Lietuvių Namuose įvyko Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos eilinis susirinkimas, į kurį atsilankė nemažai narių. Sekretorė Aldona Labokienė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Sąjungos pirmininkas Vl. Vaitekūnas padarė trumpą pranešimą, painformuodamas apie S-gos veiklą. Nutarta rengti dailės parodą gegužės mėn. 13 d., sekmadienį 3 val. popiet Lietuvių Namuose, 6422 S. Kedzie Ave. Taip pat nutarta simpoziumą nukelti iki parodos uždarymo dienos, kuris turės įvykti 3 val. popiet. Almanacho reikalas buvo gyvai diskutuojamas ir prieta ben-

dros tuosmohės, kad tokį leidinį reikia išleisti. Almanacho komisiją sudaro šie dailininkai: J. Tričys, Vl. Vaitekūnas, Vl. Vaicaitis, Ald. Labokienė, M. Šileikis.

Klausimai ir atsakymai

Klausimas:

1. Ar dailė turi savo tėvynę?
2. Ar žmogus gali būti dailininku, neturėdamas talento?
3. Ar tiesa, kad Leonardo da Vinči buvo ne tik dailininkas, bet ir inžinierius, architektas ir politikas?
4. Ar moterims kosmetika teikia estetinio grožio?
5. Ar tik gamtoje yra meno grožis ir vertybė?
6. Kodėl dailininkai vaizdavo nuogas moteris?
7. Ar dailė yra mokslas, ar tik laisvas menas?

8. Kodėl vienam žmogui patinka vienas paveikslas, o kitam — kitas?

Atsakymas:

1. Dailė, kaip čigonas, kraustosi iš vienos vietos į kitą. Egiptui, Chaldėjos ir Graikijos dailė bei menas visai neteko savo tėvynės, bet dailė ir menas gimta savo tėvynėje. Didelis menas yra universalus.
2. Genijus suvokia pasaulį plačiu mastu. Mums, mirtingiesiems, tenka ilgai ir sunkiai mokyti.
3. Tiesa.
4. Moters grožis yra jos išvaizdą ir būdą, ne kosmetiką.
5. Dailė yra išraiškos dalykas, nes dailė stovi aukščiau gamtos. Gamtoje nėra meno, tik mokslas apie gamtą. Gamta gali būti tik priežastis kūrybai.

6. Kai tapyba buvo dar neišvystyta, skulptūroje nuogylė buvo plačiai vartojama, kaip alegorinė ir istorinė romantika. Kai nuogas kūnas tampa meno kūriniumi, neturi jausminių sugestijų.

7. Mokslo tikslas yra tyrinėti formas, stebėti jų reakcijas. Charakteringas mokslininko tikslas — formų pažinimas. Mokslo pagrinde yra idėja, o meno — objektas.

8. Todėl, kad kiekvienas žmogus turi savo skonį ir skirtingą supratimą. Dėl skonio nesiginčijama!

UŽMOKĖTA UŽ PAVEIKSLUS

Už Rafaelio Madoną sumokėta \$700,000. Už Rembrandto Malūną sumokėta \$500,000. Už Velasquezio Karžygio Oliverio portretą sumokėta \$400,000.

Enjoy Brandy like Whiskey?

Yes, in a sour! Yes, on-the-rocks! Yes, with soda!

Yes! You can enjoy brandy in every one of your favorite drinks because brandy is better. And Asbach, the great brandy from the Rhine will add the special flavor of one of the most prized brandies in the world.

Asbach Brandy

VXOP 80 Proof

Send 10c for recipe booklet to German Distilleries Ltd., Empire State Bldg., New York 10001

Philomena sako...

Taupymas yra šeimos pareiga. Įvairūs skelbimai masina visą šeimą pirkti ką nors naujo. Bet

jei norite įsigyti namą, turėti pakankamai lėšų vaikų mokslui ar senatvei, laikas dabar pradėti taupyti.

Pinigai, taupomi Chicago Taupymo ir skolinimo bendrovės bet kokiame skyriuje, yra Federalinės valdžios apdrausti iki \$20,000,000.

5%

Regular Passbook Account

5 1/4%

90 Day Passbook Accounts

5 3/4%

\$1,000 or more Savings Certificate (1 to 2 years)

6%

\$5,000 or more Savings Certificate (2 to 10 years)

CHICAGO

savings and loan association

6245 South Western Ave. 476-7575

Mes švenčiame 50 metų sukaktį Mokame iki 6% Dividendus ir dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spirgintuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$22.00	trims mėnesiams \$12.00
pusei metų \$12.00	vienam mėnesiui \$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	trims mėnesiams \$11.00
pusei metų \$11.00	vienam mėnesiui \$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.	

Dvi lietuviams pristomos sutartys

Imperialistinė sovietų valdžia primetė lietuviams dvi sutartis su savo kaimynais gudais. Viena sutartis buvo pristoma 1919 metų pradžioje, o antroji buvo pasirašyta šių metų kovo mėnesį. Pirmąją pasirašė Mickevičius Kapsukas, o antrąją pasirašė Antanas Sniečkus. Abi sutartys buvo Maskvoje suplanuotos ir abi naudingos tikrai Maskvai.

Jeigu kas nežino ar jau neprisimena, tai priminsime, kad Leninas, caro generolų padedamas, per metus suvaldė protestuojančius rusus ir sudarė pakankamą raudonosios armijos divizijų kiekį žygiui į Vakarų Europą. Jis tikėjosi užimti visas karo su vokiečiais metu rusų prarastas sritis, įsiveržti į Vokietiją, sukelti revoliuciją ir užimti, jei ne visą Europą, tai bent pramoningiausias vokiečių žemes ir sudaryti pagrindą pasaulio užkariavimui.

Leninui ir to meto sovietų strategams buvo reikalinga rami užfrontė. Jis pasikvietė komisarą Lietuvos reikalams Kapsuką ir įsakė jam prarasti komunistų partijos nutarimą Lietuvos ir Gudijos valstybėms sujungti. 1919 metų vasario 27 dieną Kapsukas sukvietė Vilniuje Angarietį, Čichovskį, Dimensteiną ir kitus komunistų partijos veikėjus ir nutarė Lietuvos valstybę sujungti su Gudija. Toks pat susirinkimas buvo suauktas Minske ir padarytas toks pat nutarimas. Sekančią dieną Vilniui suvažiuo Gudijos ir Lietuvos komunistų vadai ir pasiskelbė Lietuvos ir Baltarusijos Socialistinių Tarybų Respubliką. Tame pačiame susirinkime Kapsukas buvo išrinktas "tarybų" Lietuvos ir Baltarusijos liaudies komisarų tarybos pirmininku. Abiejų valstybių vardu jis skelbė dekretus ir įvairiausias instrukcijas, liečiančias abiejų valstybių ūkio, švietimo ir krašto apsaugos reikalus.

Davus Varšuvą pasiekusiai raudonajai armijai gerą smūgį ir gen. Weygandui tą armiją vykusiai persekiojant, subiro visi Lenino Europos užkariavimo planai. Kapsukas su abiem valstybėmis pradžioje pabėgo į Dvinską, o vėliau ir į Maskvą, buvo likviduotos įvairios "tarybinės" Lietuvos sutartys su "tarybine" Baltarusija. O Aleksa Angarietis, Čichovskis, Dimsteinas ir kiti rusams tarnavusieji komunistai, Mickevičiui juos įskundus Stalinui, buvo pačių rusų sušaudyti, lietuviai kariai pribagė mušti Lietuvos rytų sritis užėmusius raudon-armiečius; dabar visi užmiršo apie Kapsuko su Angarietiu pasirašytas įvairias sutartis su Gudija.

Šiandien "tarybinės" Lietuvos valdžia, lietuviams

taip pat rusų primesta, buvo priversta pasirašyti naują sutartį su kaimynine Gudija. Ši sutartis neliečia sienų ar užsienio reikalų, bet ji liečia galimai didesnę pavertę lietuvių ir gudų išnaudojimą. Ši sutartis didelėmis raidėmis per šešias Tiesos skiltis paskelbta, vadinasi: "Sutartis dėl Baltarusijos TSR ir Lietuvos TSR darbo žmonių 1973 metų socialistinio lenktyniavimo". Kaip pirmoji, taip ir dabartinė sutartis buvo pasirašyta Vilniuje. Iš lietuvių pusės sutartį pasirašė komunistų partijos pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus, aukščiausios "tarybos" prezidento pirmininkas Motiejus Šumauskas, Lietuvos ministrų tarybos pirmininkas J. Maniūšis, Lietuvos profsąjungų pirmininkas K. Mackevičius, Lietuvos komunistinio jaunimo sekretorius V. Morkūnas ir "tarybinės" Lietuvos mokslo akademijos viršininkas K. Meškauskas. Komunistinę Gudiją atstovauti buvo įgaliosios kompartijos sekretorius P. Mašerovas, "prezidentas" F. Sarganovas, ministras pirmininkas I. Kisilovovas, profsąjungų pirmininkas N. Polozovas, V. Podrezas, J. Klimčenko, A. Starovoitovas ir kt.

Maskva priverstė abiejų valstybių ir komunistinių partijų vadus pasirašyti sutartį, kad jie priverstų abiejų valstybių gyventojus labiau išnaudoti, kad jie sparčiau dirbtų, kad gaudai su lietuviais kolchozuose, dirbtuvėse, transporto srityje vienas už kitą labiau skubėtų, užaugintų daugiau javų ir bulvių, kad rusas galėtų daugiau gėrybių išvežti iš šių valstybių. Pats svarbiausias tos sutarties balsa darbo žmonių išnaudojimo paragrafas sitaip skamba:

"Baltarusijos TSR ir Lietuvos TSR partiniai komitetai, pirminės partinės, profsąjungų ir komjaunimo organizacijos, darbo žmonių deputatų tarybos sustiprins organizacinį ir idejinį auklėjimą darbą, mobilizuodami visus darbo žmones 1973 metų liaudies ūkio planams ir devintojo penkmečio užduotims pirma laiko įvykdyti, sudarys kiekvienam kolektyve varžybų ir nuolatinio siekimo iškovoti naujų laimėjimų aplinką, toliau gerins socialinio lenktyniavimo organizavimą ir vadovavimą jam, visokeriopai didins jo auklėjamąjį vaidmenį, formuojant žmonių komunistinę pažiūrą į darbą, draugingumą ir savitarpio pagalbos jausmą, plečiant profesinį ir politinį darbuotojų akiratį" (Tiesa, 1973 m. kovo 21 d., 1 psl.).

Niekad pasaulio istorijoje, nei Egipto faraonų laikais, nei mongolų vergijos laikais dvi kaimyninės valstybės ir vadovaujamų politinių partijų atsakingi atstovai neturėjo valstybinės sutarties krašto gyventojams išnaudoti. Leninas pradėjo lenktyniavimą tuojuo per versmo geležinkelio stotims valyti. Revoliucijos metu susisiekimas buvo išardytas, geležinkelių stotys, geležinkelių dirbtuvės ir sandėliai buvo baisūs. Pradžioje jis įvedė geležinkeliečių nemokamą darbą stotims įrengti. Geležinkeliečiai, ištisą savaitę dirbę prie įvairių geležinkelio darbų, buvo verčiami dirbti sekmadieniais prie stočių dirbtuvių valymo darbų.

Lietuvą pavergusieji rusai bando įtikinti lietuvius, kad jie ne tik privalo daugiau ir sparčiau dirbti, bet kad tokia yra ir tokia visą laiką buvo "komunistinė pažiūra į darbą". Anksčiau, kol jie dar nebuvo pagrobę rusų valdžios komunistai skelbė, kad jie sutrumpins darbo valandas, sudarys sveikesnes ir patogesnes darbo sąlygas ir pakels atlyginimą. Šiandien jie bando rusų pavergtos Lietuvos ir Gudijos darbininkus įtikinti, kad darbininkai privalo ilgiau ir sparčiau dirbti, vienas su kitu lenktyniuodami.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

buvo tik sritis pavadinimas vienos "lietuvių" gyvenamos žemės... (14 psl.).

I tai autorius atsako: "Lietuvos vardas tai mastodontas, kuris vos išsitenka Europos žemėje. Jo kilmės iš Lietuvos raisto neišvesi, nors ir tokių bandymų būta. Jei 1918 metų Lietuvos ribose dar galima būtų šiaip taip aiškinti tą vardą iš kokios pelkės ar upelio, tai susidursime su visišku fiasko, norėdami, kad tas pats upelis pateisintų LITOVIA vardą šiaurės Prancūzijoje... Negalima juk suplakti Lietuvos tautos, Lietuvos vardo ir Lietuvos valstybės. Tai trys atskiros sritys, kartais visai nieko bendra neturinčios. Todėl jas čia atskirai paaišinti negalime" (16 psl.).

Taigi "keletas šaltinių Vakaruose. Ligi šiol paprastai mūsųose Lietuvos vardo kilmės atskleidimo žygi pradėdavo "nuo pečiaus". O pečiaus visai nesenas... tai šv. Bruno apaštalinimo kronikos... citata iš Kvedinburgo metraščio užrašo 1009 metais: "... in confinio Rusciae et Lituae" etc... (Rasos ir Lietuvos rubėžijose, atseit, tarp tų dviejų šalių ir t. t.). Kartais, magaryčiams, pateikiamas "net" ir Ipatijaus metraštis iš to paties laikotarpio (1040): "Jaroslav ide na Litvu" (Jaroslavas eina karu ant lietuvių).

Toliau autorius sako: "Pastebėjime čia milžiniškos svarbos faktą: kiekvienos Europos valstybės oficiali istorija pradeda nuo jos krikšto! Atseit "pagonių" istorija visiškai nesvarbi: ji mums tik akis gadina

LIETUVA VATIKANO POLITIKOJE

LAISVOJI TRIBUNA

1972 m. gegužės mėn. Romo Kalantos, V. Stonio ir K. Andruskevičiaus protesto ženklai susidėginimas ir kruvinos demonstracijos Kaune ir Vilniuje su daugybe areštų, rado platų atgarsį pasaulio spaudoje ir tuo nušvietė lietuvių tautos tragediją, bet tolygiai atskleidė ir ne vieną paslaptį, saisančią Lietuvos likimą. Pradžioje buvo galvota, kad tai buvo tik desperatiški pavienio lietuvių pasiaukojimai, pasi-ryžusių savo auką atkreipti Vakarų pasaulio dėmesį į ypač prez. Nixono kelionės į Maskvą išvakarėse) i sunkią lietuvių tautos ir R. Katalikų Bažnyčios padėtį Sovietų Rusijos okupuotoje Lietuvoje.

Pradžioje švedų, vėliau Vokietijos spaudoje ("Tagesspiegel Regensburg", VIII. 8. 72) paskelbė, kad Lietuvoje veikia slaptos organizacijos, kurių nutarimais ir burtų keliu buvo parinkti susidėginimui asmenys. Apie tų organizacijų idejinį veidą, tepasakyt, kad jos "linkstamos į socialistiką nuspaukiant katalikybę" ir, kad "didelį susirūpinimą susidėginimui sukėlė Vatikane, kur, esą, žinoma apie šiuos sąryšius. Ar susidėginimai atsiliepi į Vatikano politiką komunistinių kraštų, ypač Sov. Sąjungos, atžvilgiu, lieka neaišku" (Draugas, IX. 12. 72).

Atsiskleidę paslaptis, kad Lietuvoje su Vatikano žinia veikia slaptos katalikiškos organizacijos, kurių tikslas, kaip atrodo, būtų ne atstatymas Lietuvos nepriklausomybės ar demokratinių laisvių, bet iškovojimas vien tik R. Katalikų Bažnyčiai teisių ir laisvių, pri- staitant prie komunistinės santvarkos. Tokia politika jau nuo seniau yra žinoma Vatikano "Ostpolitik" (Rytų politika) vardu ir plačiai taikoma bei praktikuojama satelitų valstybėse.

Paul Wohl, "Christian Science Monitor" dienraščio Maskvos korespondentas, kuris pastoviai informavo skaitytojus — A. Šeškevičiaus, J. Zdebskio, apie Lietuvos katalikų kunigų P. Bubnio ir kt. tvirtą laikyseną teismuose, apie tikinčiųjų parąsą rinkimą petijoms, kurios buvo siunčiamos Brežnevui, vėliau Jung. Tautų gen. sek. K. Waldheimui su 17,054 parašais dėl R. K. Bažnyčios religinės laisvės Lietuvoje, pri- ejo išvados, kad "Lietuva ta- po bandymo lauku nutatant Sovietų ir Vatikano santykius".

V. KAROSAS

suolis esąs paskenęs materia- lizme, einąs prie savo morali- nio išsigimimo, nesugebąs su- daryti vienybės, ir per savo gobsamą, tapęs komunizmu mecenatu. Vakarai esą visai abejingi tikėjimui ir R. K. Baž- nyčios likimui. Tuo tarpu ko- munistinės valstybės Rytuo- se religinis gyvenimas, nežiū- rint ateistinės propagandos ir komunistinės priešpaudos, pra- siveržias gaivalinga versme. Todėl komunistinių kraštų ka- talikai pramatą savo tikėjimui ateitį ne Vakaruose, bet Rytuo- se. Jie tik, kad jų paskirtis esanti įsilieti į komunizmo su- kurtą pasaulį ir duoti jam pir- mųjų krikščionių moralinius pagrindus. Tai nesanti svajo- nė, o istorinė būtinybė. Ant šių dvasinių pagrindų esanti pastatyta Vatikano "Rytų po- litika".

Kalantos liepsnos atšvaitė atidengė dar vieną paslaptį, — lietuvių tautoje katalikų puo- selėjimą naująjį miestiečių ir mesijanizmą, kurių atgarsius randame išeivijoje. Po II Va- tikano susirinkimo buvo pa- stebėti neįprasti reiškiniai. Iš naujųjų ateivių tarpo katalikų sluoksniuose emė reikšmės pa- sisakymai už bendradarbiavi- mą ir santykių palaikymą su pavergta tauta. Pradėta kriti- kuoti ir pulti visi politiniai veiksniai ir partijos. Buvo kvie- čiami iš Lietuvos menininkai ir mokslininkai, tikslu užmegzti glaudesnius ryšius. Katalikų spaudoje redakcijos, kultūri- ninkai plačiai pravėrė duris Vyt. Kazakevičiui, aukštam ta- rybinės Lietuvos pareigūniui, skirtam ryšių palaikymui su užsienio lietuviams. Leidžiamas jaunų intelektualų laikraštis "Akiračiai", reikią aiškiai protarybines nuotakas. Orga- nizuojama buvo lituanistinės mokyklos mokinių išvyka į pionierių stovyklą Lietuvoje. Tie ir panašūs reiškiniai daug kartų buvo gvildenami lietuvių spaudoje, aiškinant nesiorien- tavimu, pasimetimu, komu- nistinės propagandos įtaka ar tiesiog pikta valia. Vienok, nė vienas neatėjo į galvą mintis, kad šie reiškiniai yra sukelti Jono XXIII naujų idėjų, kurie pasiekė kiekvieną katalikiško pasaulio užkampį. Tiesa, šis naujas ekumenizmas lietuvių katalikiškoje išeivijoje dar ne- įgavo aiškios idejinio veido, nes tam trūko šios teorijos pa- tikrinimo praktikoje. Bandy- mas įvykti, bet dar nepaaiškė- jo rezultatai.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BICIUOLIS

VINCAS ZEMAITIS

LIETUVIŲ TAUTOS PRAETIES PRAMATĖJAS

2

I tai jis atsako pamatuotai keturiais straipsniais (4 — 10 psl.), taip vadinamais tabu (kieno nors uždraudimas, savais su- metimais). Taigi: 1) religinis tabu, 2) po- litinis tabu, 3) mokslinis tabu ir 4) demo- kratinis tabu. Čia dėstomas autoriaus ar- gumentus ir pavyzdžius, kiekvienas sąmo- ningas lietuvis turėtų gerai apsvaresęs pri- imti domėn. Lietuvos istorija yra nepa- prastai plati, didvyriška, turinti savyje to- kių didelių kontroversinių konfliktų, su- bent kuriuo iš čia nurodytų tabu, kad rei- kia Dievo pašauktam būti istoriku, kad juos nugalėtum ir visa tai objektyviai ap- rašytum bei nušviestum.

Prie autoriaus čia nurodytų pavyzdžių, galima būtų prijungti ir mūsų istoriką a. a. prof. dr. Z. Ivinskį. Buvo tai gabi, darb- ūti, tikro džieltelmeno broužų asmenybė. Bet jis pats matė ir tie, kurie arčiau jį pa- žino, kad parašyti pilnai objektyvios, ne- šabloninės Lietuvos istorijos, prie jo ge- riausią pastangų bei norų, jis nepajėgs. Tuomet, kai jis tam jo menamam istorijos objektyvumui, buvo tiesiog perdėtai jaut- rus. Laiskė jis pabrėždavo, kad tą, ar kitą straipsnį, jis parašė su ultima ratio (aukš-

čiausia tiesa). Jis pats kaip istorikas, bu- vo per daug įsitraukęs į srovinę (partinę) veiklą. Dėl to, gal bus tie pirmieji trys tabu, kurie jam nuolat gadino nervus ir kraują, ir buvo daliniai jo per ankstyvos mirties priežastimi.

Č. Gedgaudas, savo veikalo nuo 14 iki 78 psl. (I-sios dalies "Nutylinai klausimai"), paliečia ir dokumentuotai nagri- nėja pačius aktualiausius mūsų senosios praeties klausimus. Aš čia prisiminsiu tik dalį pačių svarbiųjų: 1) Lietuvos vardo kilmės beiškant. 2) Lietuvos valstybės kilmės beiškant. 3) Slavų kilmės beiškant. 4) Lietuvių tautos kilmės beiškant. Autorius užtikrina, kad jis šiuos klausimus gvildena, atsikratęs švėtinųjų ir savųjų mokslininkų sukurtų įvairiausių sumetimais visokeriopų tabu (Mano pabr. V. Z.). "To- kius mokslinio tyrimo dėsnius privalome taikyti ir šios knygos puslapiams, norėda- mi atstatyti nežmoniški sujauktą ir iš- kraipytą mūsų praeties istoriją, kuri bū- dama visų seniausia, klūdo daugelio kitų veiksmų šaltikumi" (15 psl.).

Pirmiausia skytėje "Lietuvos vardo kilmės beiškant", autorius patiekia iš- tranką iš kalb. dr. A. Salio paskaitos (II- jame Lituanistikos instituto suvažiavime): "Lietuvos vardas etimologiškai, be abejo- nes, sielinas su veiksmazodžiu lieti ir jo vediniais... Iš Lietuokos raisto išteka du to vardo upeliukai... Pradžioje Lietuva

buvo tik sritis pavadinimas vienos "lietuvių" gyvenamos žemės... (14 psl.).

I tai autorius atsako: "Lietuvos vardas tai mastodontas, kuris vos išsitenka Euro- pos žemėje. Jo kilmės iš Lietuvos raisto neišvesi, nors ir tokių bandymų būta. Jei 1918 metų Lietuvos ribose dar galima būtų šiaip taip aiškinti tą vardą iš kokios pelkės ar upelio, tai susidursime su visišku fiasko, norėdami, kad tas pats upelis pateisintų LITOVIA vardą šiaurės Prancūzijoje... Negalima juk suplakti Lietuvos tautos, Lietuvos vardo ir Lietuvos valstybės. Tai trys atskiros sritys, kartais visai nieko bendra neturinčios. Todėl jas čia atskirai paaišinti negalime" (16 psl.).

Taigi "keletas šaltinių Vakaruose. Ligi šiol paprastai mūsųose Lietuvos vardo kilmės atskleidimo žygi pradėdavo "nuo pečiaus". O pečiaus visai nesenas... tai šv. Bruno apaštalinimo kronikos... citata iš Kvedinburgo metraščio užrašo 1009 metais: "... in confinio Rusciae et Lituae" etc... (Rasos ir Lietuvos rubėžijose, atseit, tarp tų dviejų šalių ir t. t.). Kartais, magaryčiams, pateikiamas "net" ir Ipatijaus metraštis iš to paties laikotarpio (1040): "Jaroslav ide na Litvu" (Jaroslavas eina karu ant lietuvių).

Toliau autorius sako: "Pastebėjime čia milžiniškos svarbos faktą: kiekvienos Europos valstybės oficiali istorija pradeda nuo jos krikšto! Atseit "pagonių" istorija visiškai nesvarbi: ji mums tik akis gadina

ty... Mus pavaizduojama atsirasusiais "iš nežinios" tryliktame amžiuje! Čia ma- tome religinį tabu, pritaikytą praktikoje... Tačiau Lietuvos vardo panaikinti nepavy- ko... Yra šaltinių, toli prašokančių tą nu- sibodusį šv. Bruno.

Pirmasis šaltinis: Romos konsulo Vale- riaus Flacco mūšis su Prūsais (Borus) 195 m. po Kr., prie Lituanos miško; vietovė tiksliai nenustatyta, bet žinoma, jog buvo šiaurės Italijoje.

Antrasis šaltinis: Letų sukilimas Belgi- joje 336 m. po Kr.

Trečias šaltinis: Pagal Ammianus Ma- cellinus, kairiajame Reino krante, taigi vėlesnį "frankų" teritorijoje 357 m. po Kr., buvo "Prefectus Laetorum" istaiga (Co- dus Theodesianus); pavadinimai vadinami Laeti, Lites, Lites, Letovici. Palyginkite slavų — Litovci, o ypač mūsų "vyčių" ga- litinę Lietuvaiciai, senovės Liauda — Vy- čiai.

Ketvirtasis šaltinis: 451 metais birželio mėn., mobilizuojant Vakarų Europos tau- tas kovai prieš Atilą Katalonijos laukuo- se, konsulas Aetius ir karalys Teodorikas pakvietė talkon taip pat ir saksonų, sarma- tų, suevių ir jau minėtų Letų pulkus (sue- ves, letes). Čia pažymėtina, kad sakso- nais arba "sesnes" — sėsnomis buvo vadi- namai senprūsiai — Vakarų Prūsijos deš- niojo Reino kranto gyventojai. Prūsija tuomet tęsė pajūriais nuo Reino ligi Ne-

muno, ir vokiečiai tebevartoja tą West- preussen pavadinimą.

Penktas šaltinis: 30-čiai metų praslins- kus, Letų teritorijoje, kairiajame Reino krante, vyksta genocido tipo kautynės, aiškiai primenančios vėliau kryžiuočių naudosimą sistemą, kai jie žydinčias žemaičius, prūsų ir sūdovus dalis išžudė ir iš- degino, paversdami jas trakais... Tai burgundai veržėsi per Reiną į Prancūziją, iš jų gyvenamų vietovių Vokietijoje bei šveicarijoje:

"Jinai, zovada pralekia trakų (Trikes) galaulaukes, artėja prie rikio (Riak) kra- sto ir, matydama tolyje išnykstantią Bur- gundijos sieną, maldauja savo palydovus Frankus — Plėskite, deginkite kairėje, dešinėje dvylika mylių Gudvaldo (Gude- bald) krašto" (Krotechildos giesmė 590 — 591 posmai). Šis šaltinis mums ypač jdo- mus tuo, kad viename sakinyje cituoja net tris (deja, gana sudarkytus) lietuviškus žodžius:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

ISPEJIMAS VISUOMENEI

Skelbiama, kad šį savaitgalį, balandžio 6 dieną, Marquette Parke atidaroma iš pavergtos Lietuvos dailininkų grafikų paroda.

Chicagos Lietuvių Taryba ir vietinė Marquette Parko LB apylinkės valdyba jaučia pareigą įspėti visuomenę, kad tokios parodos išstatymas nėra suderinamas su Lietuvos Laisvinimo veiksmų nusistatymu, neįsileisti su okupantu ir jo visokiais patikėtiniais į viešą bendradarbiavimą, priešingai, stipriai reaguoti prieš betkokią, iš anapus ateinančią melagingą propagandą.

Nesvarbu, kokiais keliais paveikslai gauti, nežiūrint kad ir iš privačių rankų, bet viešoje vietoje jie tampa maskviškos propagandos įrankiu, panašiai kaip okupanto apbruotos literatūros viešas parodymas ar pardavinėjimas.

Tikimės visų lietuvių glaudaus bendradarbiavimo.
Chicagos Lietuvių Taryba
LB Marquette Parko apylinkės valdyba
4-2-1973,
Chicago.

JUO TOLIAU, TUO GRAŽIAU

Lietuvių televizija balandžio 1 dieną davė tikrai "jdomią" programą, kaip ir tinka balandžio pirmajam dienai. Žodžiu, žiūrovai turėjo retos progos per asaras pasijuokti ir rimtai susimąstyti.

Taip sumaniai sukombinuoti gali tik p. Slutas, parodydamas, kad galima susodinti prie vieno stalo du atskirus polių — bendradarbiautojus su tikėjimo persekiojimu besirūpinančiu kun. Kuzinsku.

Tikrai nepaprastai gražiai ir vykusiai vieni kitus papildydami pasireklamavo. Smulkiai ir įtikinančiai buvo apibūdinta ir pranešta, kad pavergtoji Lietuvoje žmonės, ypačiai tikintieji, yra labai persekiojami ir reikia jiems savo aukomis padėti. Bet tuo pačiu, lyg pateisinimui esamos prie-

spaudos, reklamuojama pavergtųjų meno paroda, kurios, atrodo, yra tikslas parodyti, kad okupuotoje Lietuvoje klostis gražus menas, kuris kuriamas laisvų ir visais atžvilgiais patenkintų žmonių.

Kaip ir tikėtasi, primygtinai-

nai buvo paminėta, kad nieko bendro neturima su bendradarbiautojais, o paroda ruošia paskiri asmenys. Ir taip susidarė įspūdis, kad programos dalyviai parodos ruošimui daugiau ar mažiau pritaria ir net talkininkauja.

Akivaizdoje to viso, Lietuvių televizijos rėmėjams tenka rimtai pagalvoti, ar aukos, duodamos tam, kad reklamuoti bendradarbiautojų parodas? Kaip rengėjai ir jų simpatikai bedailinčių ir išsiskindžių, visiems geros valios lietuviams žinoma, kokių tikslų tas daroma ir kieno naudai.

Jokių komentarų nebereikia. Geriausiu atveju galima būtų pasakyti, kad čia buvo Lietuvių televizijos balandžio pirmos dienos skaudus pokštas.

J. Tijūnas

IŠEJO POVILIO MILERIO BIOGRAFIJA

Jau gauta iš ryškios M. Gudelio parašyta Povilo Milerio biografinė. Minkšti viršeliai. 232 puslapiai. Kaina \$3.00. Kas atsiųs Naujienoms \$3.00, tai knyga paštu jam bus pašalusi.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 ps. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS

vardu ir paštu:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

Prof. Vaclovo Biržiškos SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygos gausios, jei pinigų pasipsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

Knyga paremta paties Povilo Milerio, jo žmonos Petronėlės ir artimiausių draugų pasakojimais apie Milerio gyvenimą, visuomeninę veiklą, dailininką ir vaizdą.

Knygai raudotasi įvairiais dokumentais, laikraščiuose ir žurnaluose buvusiais straipsniais apie vaidintus veikalus ir vestą organizacinę darbą. Knyga papuošta keliomis Milerio ir jo žmonos fotografijomis. Kiekvienam, norinčiam pažinti Amerikos lietuvių gyvenimą ir jų dirbtus darbus, knyga yra būtina.

TRUMPAI

— Jonas Uselis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas — savanoris, mirė So. Bostone kovo 21 d., sulaukęs 75 m. amžiaus. Liko sūnūs — Algirdas, Zigmantas, Kęstutis ir Romas su šeimomis.

— Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas bus balandžio 10 d. 8 val. vak. Clevelando miesto Music Settlement salėje. Įėjimas nemokamas. Daugeliu muzikos mėgėjų yra maloni žinia apie to pianisto virtuozą viešą koncertą.

— SLA 6-tos Apskrities valdyba paskyrė Naujienų vėjui 10 dol. ir juos įteikė per pirm. K. Mačiuką.

— Ona Pežienė ir Pr. Adomaitis iš Marquette Parko apylinkės pratesdami prenumeras atsuntė vėjui po 3 dol. Tos pat apylinkės viena skaitytoja įteikė vėjui 10 dol., bet pavardės prašė neskelbti. Vajaus komisija visiems aukotojams, platintojams ir naujiems skaitytojams nuosirdžiai dėkoja, visus prašo remti Naujienas ir daryti pastangų suradimui bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsisakyti Naujienas. Jos yra įdomios, naudingos ir visiems reikalingos.

— Spaudos Veteranai K. A. iteikė Naujienų vėjui 50 dol., bet pavardės prašė neskelbti. Jis gerai žino Amerikos ir kitų kraštų lietuvių bei lietuviškos spaudos reikalus ir ypatingai Naujienų reikšmę išsivijai, taip pat pavergtai Lietuvai bei jos žmonėms, kai retorikoje apie tautą yra pamirštama didžioji žmonių dauguma, jų egzistencija ir elementarus demokratinio santykiavimo principai.

Vienam kitam Naujienos nepatinka dėl paskelbtos teisybės. Broliukų ir įvairių ordenu leidžiama spauda kitokios minties netoleruoja. Šiandien jie žino, kad žmonės, turintieji ką svarbaus pasakyti, gali savo mintis kitur išdėstyti. Bet kas būtų, ieigu Naujienų nebūtų? Tada intolercancija ir arogancija gal nebūtų. A. K. ta labai gerai supranta ir prisidėjo prie Naujienų vajaus.

— Atst. Edward J. Derwinski perkėlė savo Distrikto raštine iš Blue Island į 9838 Roberts Rd., Palos Hills. Jis yra svarbiame Užsienio santykių komitete. Savo pranešime balsuotojams jis palietė aktualiausius vidaus ir užsienio reikalus, tarpe jų apie mažumų persekiojimus Rusijoje ir Pabaltijje.

— Field Muziejus balandžio 7 d. 2:30 val. rody's Simpson teatre filmą apie Michigano ežerą ir jo pakrantes taip pat atkreipiant dėmesį į augmeniją, gyvūnus ir kurortines vietas. Nemokamas įėjimas yra vakarų pusėje.

— Frances Mituzienė iš Bloomington, Conn., mokėdama metinę prenumeratą atsuntė už kalendorių 2 dol. Ta proga ji rašo: "Siunčiu gerus linkėjimus Naujienų darbuotojams, bendradarbiams ir visiems skaitytojams, kad jie nepamirštų paremti savo gerą laikraštį, kuris teikia ne tik pasaulines žinias, bet ir teisin-

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

LAUNDRY WORKERS

FOR
HOSPITAL LAUNDRY SERVICE AT
4141 WEST CHICAGO AVE.

Hospital Laundry Services Has IMMEDIATE OPENINGS
For LAUNDRY WORKERS — Available in its BRAND NEW
PLANT At — 4141 W. CHICAGO AVE.

Prefer previous Laundry Experience, but will consider Applicants without Laundry Experience if references and past work history is satisfactory. Excellent Working Conditions, including Airconditioned Laundry Rooms, Employee Lounges and New Cafeteria. Competitive Salary PLUS Pension and Health Insurance Provided and Paid for By The Company — other Benefits include Vacations, Illness, Saving Bond Program, FREE Employment Physical, PLUS 20 Minute Morning Coffee Break.

If YOU want to work in the most Modern Efficient Laundry Plant in the Midwest — APPLY IN PERSON between 7:30 A. M. to 2:30 P. M. FOR AN INTERVIEW. AT

4141 WEST CHICAGO AVE.
An equal opportunity employer

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MACHINISTS
Operate a variety of machine tools such as Drills, Grinders, Lathes and Milling Machines. Perform all operations necessary to repair, modify tool holders. Use precision measuring instruments to inspect parts. Brand new facility. Good starting salary. Full company benefits as well as excellent working conditions. Saturday appointment available. Call or apply in person.

394-1212

GENERAL ELECTRIC
SARBOLOY SYSTEMS DEPARTMENT
1500 HICKS RD. — ROLLING MEADOWS
An Equal Opportunity Employer

KEY PUNCH
Experienced. 028-129-059. Excellent working conditions. Fringe benefits. Contact JOSEPH PETERS 254-2518

RELANCE TRADING
3716 So. IRON ST.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

SECRETARY — SALES
Dynamic company has need of a sales secretary. Interesting and exciting and non-routine work. With opportunities for advancement. We offer a salary commensurate with abilities and a liberal benefits package. Interview on the phone

TONY ZACK 297-3145
An Equal Opportunity Employer

KEY PUNCH OPERATORS
Looking for a job that is well diversified? Put your application in a well established Chicago Data processing service bureau. We now have openings for five experienced 029 and 129 key punch operators. Only 1 year experience required. 1st and 2d Shift. Top salary. Excellent working conditions and benefits.

Call for an appointment now!
751-0100.

INPUT, INC.
640 N. LA SALLE
6th Floor

An Equal Opportunity Employer

WOMAN
for general housework, one or 2 days per week, transportation including time paid.

Skokie near Bus line.
676-3871

DEPENDABLE WOMAN
WANTED
General housework, one day per week steady, in Winnetka. Own transportation, good wages.

References. 446-0697

gai informuoja, kas tikrumoje pas mus darosi ir kokie negeri vėjai kai kada pučia. Todėl skaityti Naujienas linkiu visiems lietuviams." F. Mituzienė anksčiau yra parėmusi Naujienas paskelbto vajaus proga.

• Sekmadienio Popiečių rengėjai, (L. Motery Federacijos Chicago Klubas ir Lietuvių Tautiniai Namai), maloniai kviečia Chicago lietuvių dalyvauti popietėje su dailininke Ada Korsakaitė-Sutkuvienė, 1973 m. balandžio 8 d. 4 val. p. p. LTN pastogėje.

Popietė su muzike Alice Stephens rengiama gegužės 20 d. (Pr).

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Presidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PROspect 8-2233

PIGIAI PARDUODAMAS medinis pajamų namas Marquette Parke, Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVAIRIOS DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE NAMŲ?

8 KAMBARIŲ architektų moderni mūro rezidencija, 60 lotas. Mūro garazas. Gage Parke. \$39,500.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ mūras. Moderni kabinetai, virtuvė. Naujas garų šildymas. Alum. langai. Garazas. Arti mūsų, \$22,900.

AUKŠTAS 6 BUTŲ MORAS. Gage Parke. Alum. langai. Gazu šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Naujas garazas. Apie \$7,000 pajamų. Rinkos kaina.

2 BUTŲ PUIKUS MORAS. Arti mūsų ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30,000.

1½ AUKŠTO MORAS. 2 butai — 5½ ir 4½ kambarių. Karpetai. Alum. langai. Moderni virtuvė. Gazu šildymas. Garazas. \$18,800.

10 BUTŲ 2 aukštų mūras. Arti Kedzie ir Parke. Apie \$15,000 pajamų. Galima gauti už \$70,000.

PRIES DESMIT metų, prieš Marquette Parką, statytas mūro lukas pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garazas. Daug priedų. — \$31,800.

6½ KAMBARIŲ didelis Georgian. 1½ VONIOS. Įrengtas sausas beismontas. 2 auto garazas. Apie 20 metų, kaip naujas, \$23,000.

6 KAMBARIŲ modernus medinis. Naujas garų šildymas. Arti Margučio radijo \$15,800.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų mūras. Cent. oro vėsinimas. Įrengtas beismontas, baras. 1½ vonios. 40' lotas. Garazas. \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenų mieste ir užmiestyje naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKŠTOS KOKYBES KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE

Stogų dengimas, Vandens nutekėjimo vamzdžių, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, staliaus cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar.

AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

Federaliniu ir valstijos pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas

REAL ESTATE
Prašų pildymas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos

INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

help your
HEART FUND
help your HEART

REMKTITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEOSE"